

ESQUERRA

REDACCIÓ:
Màrtirs de Jaca, 9
SUBSCRIPCIÓ:
1'75 pts. trimestre
ANUNCIS: Preus con-
vencionals, segons ta-
many i número d'in-
sercions.

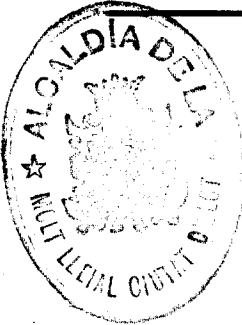
ANY II - NÚMERO 44

OLLOT, 20 D'ABRIL DEL 1935

PREU 15 cèntims.

La reacció no pot véncer

per JOSEP FÀBREGA

En la vida, res existeix immutable. Tot es troba subjecte a canvis continuats. Un ser viu qualsevol, de vida curta o llarga, es renova contínuament i la transformació total es fa en períodes més o menys llargs de la pròpia vida; però és fatal.

Les idees, els sistemes filosòfics, polítics i socials; els costums, la moral i la religió, no s'escapen d'aquesta llei natural. Neix una idea, guanya adeptes, propulsors i simpatitzants; s'escampa i es perfecciona. Cristal·litza a voltes; però noves idees venen al seu darrera, l'empenyen o la salten i per damunt d'allò que seria útil en un temps o un lloc determinats s'hi assenten noves bases que han de sostenir els principis que els eterns descontents, els heretges, els genis han trobat més aptes, més dignes i escaients el racial principi de la perfecció de la Humanitat.

Desig, cobejança, fretura del més enllà. Fer i desfer si es vol, però sempre cap al més noble, cap al més digne, cap al més humà.

Sens aquest afany el progrés seria paraula buida...

Un temps seria que les religions representarien un progrés indubtable en l'escala evolutiva de la humanitat. Farien suaus els costums, noves idees morals omplirien un buit vergonyós dintre la societat. Però si no haguessin existit els primers heretges encara avui s'oferirien víctimes humanes als déus del paganisme.

Si Luter no hagués protestat de certes prerrogatives concedides a qui ell no creia just que es donessin, un altre s'hauria aixecat amb semblants o idèntics arguments per a blasmar dels mals que assotaven l'Església Catòlica d'aquelles èpoques. Estava escrit. Així avencem, de la

barbàrie a la civilització, marcant cada vegada cíclics més amples plens de nova llum, senyal inequívoc de la perfectibilitat humana.

Els antics esclaus romans, éssers de vida miserable, quina pell era arrancada a trossos pel fuet dels seus esbirros, que la cadena que els subjectava els rosegava la carn que cobria les seves cames, que la seva cara era marcada amb un ferro roent, un dia es cansaren de tanta misèria i afront, i despreciant una vida que no era viure mataren i assassinaren lluitant per un ideal noble; l'ideal de dignificació, de justícia.

Perquè s'oblida aquest exemple de la Història? Amb quin dret un noble romà podia manar tirar viu un esclau al seu estany per servir d'aliment a les morenes? Injustícia, crim amb alevosia. Quins foren els autors dels aixecaments o sublevacions dels esclaus a Roma?

Quan en els foscos, tenebrosos i turbulents temps de l'Edat Mitjana es descobriren com una llum primer, després una altra i una altra i en mig del terratrèmol i malvestat s'oïren les veus de certs filòsofs el poble es féu atent. Certs nobles escoltaren i... la gent d'ordre crispà els seus dits, posà de punta els seus cabells. Els nous esclaus es conjuraven. Escoltarien els privilegiats? Suavitzarien els seus procediments? «El rei no pot obrar malament», feren de contesta. «Enrera, miserables», afegiren encara, i les boques negres d'uns canons esfereïdors amensaven, provocatives. Esclatà la revolució. I aquell rei que no podia obrar malament fou executat. Crim, si. Però quins eren els responsables d'aquest i dels anteriors crims? Els privilegiats, els que es creuen néixer amb uns drets que no s'han guanyat. Els que es creuen ésser superhomes

i, per tant, sens obligació de complir com senzills homes.

Es podrà aconseguir mantenir respectuosos els esclaus per espai més o menys llarg, però des del moment que els esclaus es vegin aptes per ésser poble lliure, no cal dubtar: és precís canviar de procediments.

El *Parlament de la Humanitat*, la *Federació de l'Univers* s'apropen pas a pas. I la Humanitat no són els privilegiats: és el poble. Que vol dir que no siguin aquestes, dues realitats personals? Són ideals que resten i les persones fineixen. Tant millor pels ideals. No és, segurament, lluny el dia que donarà fi al conflicte entre les idees feudals i la democràcia; en que desapareixeran tota mena de privilegis. I les armes que té el poble per a aconseguir aquest ideal just i humà són: la pluma, cent mil voltes més digna que l'espasa homicida, i la papereta el dia de les eleccions.

Que amuntegui milions la casta jesuítica, que esbufeguin els motors dels automòbils dels privilegiats en marxes d'orgia i de disbauxa! Que siguin milions els que posseeixin les esglésies en metàl·lic, edificis, fàbriques, etc! Més coneixerem el seu amor al próisme i la seva caritat. Que importen els millons d'obriers parats? ¡Oh poble! Perquè la fam t'aclapara, perquè la injustícia en que restes pugui esdevenir Justícia, no oblidis aquest mot: vot. No et deixis arreballar el vot amb falses promeses, amb diners que et cremarien els dits, amb amenaces que no deus témer, que de tot hi haurà al seu dia.

Des de què el món és món han manat sempre els mateixos, de bon grat o per força.

Ja és hora que vulguis governar-te tu mateix, Poble amic.